

Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 2013-2017 yılları arasında Türkiye’de çocuk işliğı ile mücadele kapsamında Ulusal Eylem Planı yayınlanmıştır. Çocuk haklarının korunması ve farkındalığın arttırılması için kapsam genişletilmiş ve ilgili bakanlık tarafından ülke genelinde yapılması planlanan strateji ve aksiyonlar paylaşılmıştır.

Amacımız;

Üreticilerimizin ve Tarım Aracılarının Tarımda <Çocuk İşçiliğı ile Mücadele’de Ulusal Eylem Planları> kapsamında çocuğı merkeze alan ve ailenin güçlendirilmesine odaklanan ulusal strateji planlarından haberdar olmalarını sağlayarak farkındalık çalışmalarına destek olmaktır.

ÇOCUK İŞÇİLİĞİ İLE MÜCADELE ULUSAL PROGRAMI EYLEM PLANI 2017 - 2023

T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIĞI
ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Hukuki Düzenlemeler ve Mevzuatın Uygulanması ve Güncellenmesine Yönelik Önlemler

Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı kapsamında;

- Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapılarak **çocuk işçilerin, tarımda aile işleri dışında, ücret karşılığı mevsimlik tarım işlerinde çalışmalarının açık ve net olarak yasaklanması** planlanmaktadır.
- İş Kanunu ile Tarım ve Ormandan Sayılan İşlerde Çalışma Koşullarına İlişkin Yönetmelikteki düzenlemelerin kapsamının 50 ve altı işçi çalıştıran işletmeler ile **mevsimlik tarım işlerinde çalışan çocukları kapsayacak şekilde değiştirilmesi** hususunda gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

İçişleri Bakanlığı (Jandarma Genel Komutanlığı)'na bağlı kolluk kuvvetlerinin **mevsimlik tarımda çocuk işçiliğini denetlemesine** yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. Mevsimlik tarım alanlarında ve geçici barınma yerlerinde yapılacak denetimlerle;

- Çocuklara yönelik koruyucu ve önleyici tedbirlerin alınması,
- Çocukların suça sürüklenmelerinin önlenmesi,
- Haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınması,
- Gerekli tedbirlerin takip edilmesi amaçlanmaktadır.

TÜRKİYE ÇOCUK HAKLARI STRATEJİ BELGESİ VE EYLEM PLANI 2023 - 2028

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
BAKANLIĞI

Çocuğun yaş ve gelişimine uygun şekilde bakımının ve gözetiminin sağlanması sürecinde, kabul edilmesi gereken temel ilkeler;

- Çocuğun hak sahibi bir birey olarak kabul edilmesi,
- Çocuğun yüksek yararının ve esenliğinin gözetilmesi,
- Çocukların karar alma süreçlerine katılmalarının sağlanması,
- Çocuğun psikolojik ve fiziksel bütünlüğünün korunması,
- Çocuğun maddi ve manevi ihtiyaçlarının birlikte ele alınması,
- Çocuğun öncelikle aile bütünlüğü içerisinde desteklenmesi,
- Çocuklar ve aileleri için risk önleme amaçlı koruyucu ve önleyici yaklaşımın esas alınması,
- Alternatif bakım hizmetlerinde kurum bakımının son seçenek olarak görülmesi,

- Aile kurumuna ve ailenin çocuklarına bakım verme, çocuklarını gözetme yükümlülüğüne saygı gösterilmesi,
- Çocuğun ve ailesinin herhangi bir nedenle ayrımcılığa tâbi tutulmaması,
- Çocuğun ve ailesinin millî ve manevi değerlerinin gözetilmesi,
- Çocuklara ve ailelere hizmet sunumunun insan haysiyetine yaraşır şekilde yerine getirilmesi,
- Çocuk odaklı onarıcı adalet yaklaşımının önceliklendirilmesi,
- Çocuklara ilişkin karar ve uygulamalarda toplumsal sorumluluğun paylaşılması
- Özel gereksinimli çocukların gelişimsel özelliklerine ve kendi kimliklerini koruyabilme haklarına saygı duyulması,
- Çocukların bilimsel, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlere katılmaları için uygun şart ve imkânların oluşturulması,
- Bilimsel verilere dayalı, gelişim ve olumlu değişimi esas alan sürdürülebilir hizmet anlayışının geliştirilmesi olarak sıralanabilir.

ÇOCUK ODAKLI YAKLAŞIM

Çocuk Hakları; Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’de **yaşama ve gelişme, eşitlik ve ayırım gözetmeme, çocuğun yüksek yararı ile çocuk katılımı** olmak üzere dört temel ilke üzerine yapılandırılmıştır.

Çocukların karar mekanizmalarına dâhil olmasını sağlayan
Çocuk Hakları İl Çocuk Komiteleri
81 ilde yer almaktadır.
Çocuk Hakları Komitelerine üye olan çocuk sayısı 2022 Aralık ayı sonu itibarıyla 41.209'dur.

Hedef; Çocuk hakları kültürünün her ortamda geliştirilmesi

- ☐ Çocuk Forumları temasına uygun olarak belediye çocuk meclisleri gibi platformlarda faaliyetler düzenlenmesi
- ☐ Belediyeler bünyesinde yer alan Gençlik Merkezlerinde çocukların da yararlanabilecekleri alanların yaygınlaştırılması
- ☐ Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı Gençlik Merkezlerinde çocuk hakları kültürünün yaygınlaştırılması için ortam oluşturulması

Hedef; Çocuk hakları ve çocuk katılımının toplum tarafından bilinirliğine yönelik farkındalık çalışmalarının yapılması

- ☐ Çocuk hakları kültürünün toplumda yaygınlaştırılması konusunda bilinçlendirme ve farkındalık çalışmalarının arttırılması
- ☐ Çocukların (eğitim, sağlık, adalet vb.) karar alma süreçlerinde yer almasına ilişkin toplumsal bilincin artırılması
- ☐ Çocuk haklarının bilinirliğinin artırılmasına ve çocuk katılımının güçlendirmesine yönelik okullar bünyesinde münazaralar gerçekleştirilmesi
- ☐ Türkiye İnsan Hakları Ve Eşitlik Kurumu tarafından çocuk haklarının ve hak arama yollarının bilinirliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması
- ☐ Aile Eğitim Programı içerisine Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından “çocuk katılımı” konusunda modül eklenmesi
- ☐ Belediyeler tarafından çocuk dostu alanlarda, çocuk haklarına yönelik farkındalığı artırıcı temalara yer verilmesi ve bu alanların ulaşılabilir kılınması

Hedef; Aile ve Çocuğa Yönelik Koruma ve Destek Hizmetleri

- ☐ Çocuğa yönelik ihmal, istismar ve şiddeti önlemeye yönelik eğitimlerde kullanılmak üzere standart paketlerin/programların geliştirilmesi ve eğitimlerin gerçekleştirilmesi
- ☐ Milli Eğitim Bakanlığı tarafından çocuklara yönelik, istismar riskinden korunma eğitimi verilmesi
- ☐ Erken çocukluk eğitiminde esnek zamanlı ve alternatif eğitim modelleri ile ilave dersliklerin oluşturulması
- ☐ Dezavantajlı ailelerin çocuklarının özel kreş ve gündüz bakımevi hizmetlerinden yararlandırılmasına yönelik mekanizmaların güçlendirilmesi
- ☐ Çocukların örgün eğitim dışında kalma gerekçeleri gözetilerek örgün eğitime katılımlarını sağlayıcı politika ve tedbirlerle desteklenmesi
- ☐ Çocukların bireysel yetenekleri ve yetenekleri doğrultusunda mesleki eğitim konusunda bilinçlendirilmesi
- ☐ Çocuk ve genç işçilerin mesleki eğitime yönlendirilmesi

Çocuklar
maddi ve manevi sömürüden uzak tutulmalı;
fiziksel ve ahlaki gelişimi açısından tehlikeli
her türlü işten korunmalıdır.